

GLOSIRAMO

PRAŠKA SLOVENSKA MISCELANEA

Praška slovenska miscelanea: se pravi kratke raznovrstne informacije o tem, kaj se je v češkem tisku pojavilo iz slovenske literature ali o njej v zadnjem času, ali določeneje, v zadnjih petih mesecih, od oktobra 1988 do februarja 1989.

Predvsem: VILENICA '88 je dočkala v češkem tisku precej večji odmev kot v prejšnjih dveh letih. V tedniku Tvorba je objavil (26. 10.) njen šefredaktor in udeleženec zadnjega vileniškega srečanja Jaroslav Čejka reportažo z naslovom Vilenica 88 in vojna zoper vojno, kjer piše o svojih vtisih iz Vilenice in Slovenije sploh in tudi o svojem obisku v Svetinovi blejski umetniški galeriji (prevod reportaže je bil objavljen v Naših razgledih 23. 12.). V nedvomni, čeprav neproklamirani zvezi z Vilenico so potem čez štirinajst dni izšle v Tvorbi štiri slovenske pesmi, katerih avtorji so Kajetan Kovič, Venó Taufer, Lojze Krakar in Milan Dekleva (v prevodu F. Benharta), in še teden dni pozneje pod naslovom Načela in devize ocena knjig Priznam, rekel sem... Cirila Zlobca in Slovenska postna preišljevanja Matjaža Kmecla (avtor ocene F. Benhart).

Novi tednik Zveze pisateljev Kmen je najprej (10. 11.) prinesel le posredno omembo Vilenice v prispevku slovaškega pisatelja Antona Hykšiča, ki pletira tu za češkoslovaško »glasnost« in resnicoljubnost in pravi (v dobrem namenu) o Vilenici, da so nam (*baje*) »organizatorji prepovedali govoriti iz papirja«. Teden dni pozneje smo v tem tedniku brali kratko informacijo o Vilenici v tako popačeni podobi, da se menda spleča ta elaborat dobesedno prevesti: »Nagrada Lipica (podeljevana letos tretjič), ki jo dobiva najbolj izrazito delo srednje-

evropskega avtorja, je sprejel ob priložnosti kongresa slovenskih pisateljev, ki je bil v Ljubljani in Trstu, madžarski avtor Peter Esterházy.« Dodati velja, da v Kmenu do zdaj, v več kot enem letu obstoja, še niso našli prostora za še tako malo informacijo o kulturnem dogajanju v Sloveniji (od drugih jugoslovanskih književnosti so predstavili sedem pesnikov, večinoma s po eno pesmijo).

*

Poleti je izšel v češkem prevodu roman Mateta Dolenca Vampir z Gorjancev, in sicer v založbi Melantrich. Razprodan je bil presenetljivo kot pravnji bestseller. V obeh najbolj priljubljenih čeških dnevnikih so izšli zelo pohvalni oceni: 15. 10. v Lidovi demokraciji (šifra *ko*, najbrž Vladimír Kostřica) s sklepnimi besedami o »zares umetniško kvalitetnem prikazu sodobne slovenske proze«, 20. 10. pa v Svobodnem slovu (Vladimír Novotný) tople besede priznanja avtorju z več vidikov, še zlasti iz vidika literarne srhljivke kot žanra, ki ga v domačih logeh ni zaslediti.

*

Ko sem pri knjigah, ne morem mimo prav nevsakdanjega primera na knjižnem trgu: nekdanji literarni kritik, zdaj »le« preizkušeni prevajalec iz srbohrvaščine Dušan Karpatský je na domačih tleh (v Zagrebu že ima za sabo knjižni, literarnozgodovinski krst) debitiral s knjigo, ki nosi naslov Jugoslávská kuchyně. Ja, tudi v resnici gre za kuharsko knjigo. Pa ne zanemarljivo. Že dolga leta se ve, da je Karpatský odlični kuhar (že takrat je bil, ko je moral pustiti urednikovanje). Ta njegova knjiga (250 strani) pa je odlična kuharica. Vsebuje obsežen strokoven pa

berljivo napisan uvod z razlago lokalnih kulinarčnih posebnosti od Slovenije do Makedonije ter točno 534 receptov od predjedi do vlaganja sadja in zelenjave. Naj bi še poudaril, da Slovenija s svojimi specialitetami ni nikakor zapostavljena. Kar dandanašnji, vsaj pri nas na Češkem, niso mačje solze.

*

Že omenjeni dnevnik Lidová demokracie, kjer vodi kulturno rubriko prijatelj Slovenije dr. Jiří Vitula, posveča slovenskemu kulturnemu dogajanju prav pogosto pozornost v različni podobi. V navedenem obdobju petih mesecev se je 8. 12. spomnil Ivana Gundulića in Ivana Cankarja v skupni jubilejni glosici Dve različni usodi (pisec F. Benhart).

*

Seveda ne moremo mimo dvomesečnika za svetovno književnost Světová literatura (od januarja 1988 ima novega šefredaktorja, kritika Václava Valado). V lanski peti številki je slovenska literatura zastopana z oceno zadnjih dveh zbirk Vena Tauferja, Tercine za obtočeno trobento in Vodenjaki; naslov ocene Nekje bolj v vesolju, avtor F. Benhart. Šesta številka SL predstavlja češkemu bralcu (prvič) pesnika Jožeta Snoja, in sicer s prevodom enajstih pesmi iz zbirke Žalostinke za očetom in očetnjavo; prevedla in o avtorju napisala H. Poláková. Prva številka SL 1989 prinaša spet oceno pesniškega dela, tokrat zbirke Marka Kravosa V znamenju škržata, pozornost je posvečena tudi pesnikovi knjižnici Napisi in nadpisi ter skupnemu delu Marka Kravosa in Franka Vecchieta Sredozemlje; naslov ocene Všechna sláva polní tráva, avtor F. Benhart.

F. B.